

שם ומספר הקורס: מבוא לשיטות מחקר כמותיות -55-910

01/02

שם המרצה: ד"ר ליאורה שמואלי

סוג הקורס: הרצאה

היקף שעות: 1 ש"ש

מסטר: א'

שנת לימודים: תשפ"ב

אתר הקורס באינטרנט: <http://lemida.biu.ac.il>

א. מטרת הקורס ותוצרי למידה (מטרות על / מטרות ספציפיות):

מטרת הקורס הינה להקנות מושגים בסיסיים ומיומנויות לתכנון וליישום עקרונות המחקר הכמותי בתחום מדעי החברה-ניהול.

תוצרי הלמידה:

1. להכיר את מושגי היסוד בשיטות מחקר כבסיס לבניית הצעת מחקר
2. לרכוש מיומנויות בסיסיות בהערכת ועריכת מחקר כמותי המבוסס על איסוף נתונים
3. להכיר שיטות בסיסיות לניתוח ממצאי מחקר כמותי
4. לעשות שימוש ולהכיר את תוכנת ה-SPSS

ב. תוכן הקורס:

רציונל, נושאים: הקורס הנו מבוא לשיטות מחקר כמותיות ונועד להקנות מושגים בסיסיים בחקר במדעי החברה, בדגש ויישום מחקר מעולם התוכן של ניהול מערכות בריאות ומדיניות בריאות.

מהלך השיעורים: הוראה פרונטלית/מקוונת בהתאם להנחיות. שילוב של לימוד תיאוריה ויישום בתכנה סטטיסטית. יידונו הנושאים העיקריים הקשורים בתכנון וביצוע מחקר כמותי. הקורס יקנה הבנה בסיסית בשיטות מחקר הנהוגות במדעי החברה, וכן בסטטיסטיקה תיאורית והיסקית, תוך לימוד תוכנת SPSS לצורך ביצוע עיבודים סטטיסטיים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מספר שיעור	תוכן
1	מבוא למחקר החברתי עקרונות הגישה המדעית: שלבי מחקר קלאסי, תפקיד התיאוריה, שאלות והשערות מחקר. יסודות המחקר: סיווג משתנים. הגדרה נומינלית (שמית) והגדרה אופרציונלית (נמדדת ומתופעלת של משתנים) מאפייני משתנים, סולמות מדידה ותפקיד המשתנה במחקר

2	סוגי מחקרים ומערכי מחקר מחקרי גישוש, מחקר תיאורי (מתאמי) ומחקר ניסויי (סיבתי)
3	אוכלוסייה ודגימה הגדרת אוכלוסייה, בניית מדגם, מסגרת דגימה ומערכי דגימה שיטות דגימה הסתברותיות (דגימה מקרית פשוטה, דגימה שיטתית, דגימת שכבות, דגימת אשכולות) ושיטות דגימה לא הסתברותיות (מדגם מתנדבים, מדגם כדור השלג, מדגם מכסה, מדגם מטרה)
4	שיטות איסוף נתונים השאלון ככלי מחקרי ובסיסי נתונים אלקטרוניים מבוא לתכנת SPSS מבנה תוכנת SPSS - חלון DATA, חלון SYNTAX וחלון OUTPUT הקלדת נתונים ב-EXCELL והעברתם ל-SPSS
5	הערכת טיב כלי מדידה 1: מהימנות מהימנות שחזור, מהימנות טפסים מקבילים, מהימנות החצאים, אלפא של קרונברך, מהימנות בין שופטים SPSS : פקודת RELIABILITY
6	הערכת טיב כלי מדידה 2: תוקף תוקף נראה, תוקף תוכן, תוקף תלוי קריטריון, תוקף מבנה
7	בניית משתנים וטרנספורמציות ב-SPSS חישובים מתמטיים - פקודת COMPUTE היפוך סקאלות וקיבוץ לקטגוריות - פקודת RECODE
8	סטטיסטיקה תיאורית הצגת שיטות לסיכום ממצאים על ידי טבלה, גרף ומדדי מרכז (שכיח, חציון, ממוצע) ופיזור (טווח, תחום בינרבעוני, סטיית תקן, שונות) SPSS : פקודת FREQUENCIES
9	מושגי יסוד בהסקה סטטיסטית הסקה ממדגם לאוכלוסייה, השערות H0 H1, מבחן חד / דו זנבי, מובהקות, α , β , p value, עצמת מבחן, גודל אפקט
10	מדדי קשר 1 קשר בין משתנים. מתאמי פירסון וספירמן SPSS : פקודות NONPAR CORR + CORRELATIONS
11	מבחנים להשוואת שני ממוצעים מבחני t להפרש ממוצעים בין שני מדגמים. מדגמים תלויים ובלתי תלויים SPSS : פקודות PAIRED SAMPLES T-TEST מדגמים תלויים INDEPENDENT SAMPLES T-TEST מדגמים בלתי תלויים
12	מדדי קשר 2 מבחן חי בריבוע לאי תלות SPSS : פקודת CROSSTABS
13	סיכום וחזרה

ד. חובות הקורס:

נוכחות והשתתפות פעילה בשיעורים- חובת נוכחות בלפחות 80% מהשיעורים- הינה
תנאי הכרחי לקבלת ציון בקורס.
מטלת ביניים- 20%
מבחן מסכם- 80%

ה. מרכיבי הציון הסופי:

מבחן ידע: המבחן יקיף את החומר הנלמד בהרצאות וחומר הקריאה הניתנים במהלך
הסמסטר.

- מטלת ביניים- בוחן קצר ומקוון המהווה 20% מציון הקורס הסופי.
- מבחן מסכם מהווה 80% מציון הקורס הסופי.
- ציון מינימום למעבר – 60

ו. ביבליוגרפיה:

ספרי עזר מומלצים:

1. אייזנברג, ר. (2001). *סטטיסטיקה ללא סטטיסטיקאים*. ירושלים: אקדמון.
2. אליס, ש., בייט-מרום, ר., ספורטה, קלי. (2005). *שיטות מחקר במדעי החברה: עקרונות המחקר וסגנונותיו*, יחידה 6. האוניברסיטה הפתוחה.
3. בייט-מרום, ר. (1993). *מבוא לסטטיסטיקה*. תל אביב: עם עובד.
4. בייט-מרום, ר. (2014). *שיטות מחקר במדעי החברה: עקרונות המחקר וסגנונותיו*, יחידות 1-3. האוניברסיטה הפתוחה.
5. שריד, מ., ושריד, י. (2006). *המדריך העברי למשתמש בתוכנת Spss for Windows*. הוצאת מכון שריד – שרותי מחקר והדרכה בע"מ.
6. Hinkle, D. E., Wiersma, W., Jurs, S. (2003). *Applied Statistics for the Behavioral Sciences*. Boston: Houghton-Mifflin.
7. Field, A. (2009). *Discovering Statistics Using SPSS (3rd edition)*. London: Sage.

ז. שם הקורס באנגלית:

Introduction to quantitative research methods